

דברות קודש

מאת
נ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת אמור

נאמנא

כל הזכויות שמורות
ל'איגוד חסידי בוסטון' {ע"ד}
שע"י קהל 'קדושת פינחס' באסטאן
רח' נועם אלימלך 2 ביתר עילית.

להנצחות לדגל שמחה

או לעילוי נשמת

ניתן לשלוח מייל:

A0799326426@GMAIL.COM

058-325-4668

עיצוב וסדר:

א.ש. אשדוד

0527627127

פרשת אמור

ענין המועדים דמועד הוא לשון התוועדות, כמו אהל מועד שהיה המקום שהקב"ה היה מתוועד עם משה רבינו, כמו כן השבתות ומועדים נקראים מועד, שהם זמנים שיהודי מפסיק פעילותו בעולם הגשמי, ומתוועד עם קונו.

ולפי דבריו נראה לומר דלכן קראו לסדר מועד לשון יחיד, ולא מועדים, בגלל שכל התכלית של השבתות ומועדים שניתנו לישראל הוא לענין של 'מועד', דהיינו להתוועד עם קונו.

מתוך קידושא רבה בצפרא דשבתא פר' אמור תשפ"א

דָּבַר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם, מוֹעֲדֵי ה' אֲשֶׁר-תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ--אֵלֶּה הֵם מוֹעֲדֵי (ויקרא כג-ב)

הר"ר יעקב יצחק פרקל שליט"א שאל אותי בענין ששה סדרי המשנה, מדוע סדר מועד נקרא בלשון יחיד ושאר כל הסדרים נקראים בלשון רבים, וכגון זרעים ולא זרע, נשים ולא אשה, נזיקין ולא נזק וכדו'.

והנראה לומר על פי מה שמבאר הרה"ג רבי שמשון רפאל הירש זצ"ל

ובמשנה אחרונה בששה סדרי משנה (עוקצין ג יב) איתא אמר רבי יהושע בן לוי, עתיד הקדוש ברוך הוא להנחיל לכל צדיק וצדיק שלש מאות ועשרה עולמות, שנאמר (משלי ח כא) להנחיל אוהבי יש ואוצרתיהם אמלא.

וסִפְרָתָם לָכֶם מִמְּחֹרַת הַשַּׁבָּת מִיּוֹם הַבִּיאָכֶם אֶת-עֹמֶר הַתְּנוּפָה שְׂבַע שַׁבָּתוֹת תִּמְיַמְתֶּן תְּהִיֶינָה (ויקרא כג-טו) הרה"ק רבי נפתלי מראפשיץ זי"ע מביא בספרו זרע קודש על פרשתנו ש'עמר' הוא גימטריא של ש"י.

ובתפארת ישראל מביא פירוש על המשנה מאביו הגאון זצוק"ל. שמנין ש"י הוא החצי מכל מנין המצות שצונו ה', דהן תרי"ג מצות המפורשות בתורה ועוד ז' מצות דרבנן [וסימנך 'בענ"ן הח"ם' והם (א) ברכת הנהנין לפניהן ולאחריהן (חוץ מברכת המזון שהוא דאורייתא). (ב) עירוב (והוא כולל ג' מיני עירוב. וסי' 'תח"ת'. ת'חומין, ח'צרות, ת'בשילין). (ג) נט"י. (ד) נר שבת ויום טוב. (ה) הלל. (ו) חנוכה. (ז) מגילה]. נמצא שכל המצות דאורייתא ודרבנן הם יחד תר"ך, והם כתר תורה. אמנם מדכתיב (איוב מא ג) מי הקדימני ואשלם. דהקב"ה מסייענו לקיים מצותיו. לכן אין ראוי לאדם לקבל רק חצי השכר. דהיינו כמנין ש"י.

ובדרך אחרת נראה לומר בענין הש"י, דהנה איתא בספרים הק' דאי אפשר לאדם אחד לקיים כל המצוות, דיש מצוות ששייכים רק לכהנים, ויש ששייך רק ללויים. ורק ע"י שמתאחדים ביחד כהנים לויים וישראלים יכולים לקיים כל המצוות, וכל צדיק וצדיק יש לו רק החלק שלו שהוא בחינה של הש"י וביחד הוי תר"ך מצוות. והם כתר תורה.

וכפי אשר אמרנו שעמר הוא גימטריא של ש"י, וע"י שאנו כוללים עצמנו זה בזה ביחד בימי הספירה, אנו מגיעים למדרגה של ויחן שם ישראל נגד ההר כאיש אחד בלב אחד (שמות יט ב), או אז אנו מגיעים לתר"ך מצוות. שהם כתר תורה.

מתוך רעווא דרעוין פר' אמור תשפ"א

שב"ק פרשת קדושים תשפ"ב

שולחן הטהור ליל שבת קודש

סיפרתי פעם סיפור אודות חמיו של הרה"ק בעל היסוד העבודה מסלונים זי"ע שהיה לו חנות למכירת מלח באיזור מגוריו, והגיע יהודי אחר והתחיל להתחרות אתו במכירת המלח, הלך לרבו הרה"ק רבי מרדכי מלעבוויטש זי"ע, וביקש ברכה שלא יראה שום היוק בפרנסה מהאיש השני שמתחרה אתו, בהמשך הגיע לרבו ואמר שב"ה שלא הגיע אליו שום היוק, ובכל זאת עדיין צורב לו כל זמן שהוא רואה שהולכים למתחריו, וביקש ברכה שלא יכאב לו כשהולכים למתחריו. אחרי תקופה הגיע שוב לרבו ואמר, שב"ה זה כבר לא מפריע לו כשהולכים למתחריו, אבל הוא רוצה שישמח בהצלחת מתחריו כמו שהוא שמח כשהוא עצמו מצליח. בזכות זה זכה לחתן שהיה בעל יסוד העבודה. מסיפור מעשה זה אנו רואים שקיום המצוה של ואהבת לרעך כמוך, אינה מצוה הבאה בקלות.

ואהבת לרעך כמוך אני ה' (ויקרא י"ט יח). מצוה זו של 'ואהבת לרעך כמוך' היא מן המצוות שקשה לקיימן. מסופר על הרה"ק הרבי ר' אלימלך מליז'ענסק זי"ע כשהוזר לעירו לאחר שהות ממושכת בגלות, שמע שאלעזר הוא חולה. הרבי ר' אלימלך מיהר הביתה, בחשבו שמדובר באלעזר בנו, כשהגיע לביתו ראה שאלעזר בנו בריא ושלם, נשם לרווחה ונחה דעתו, ואמר ברוך ה' שאלעזר בני בריא, אך תיכף חוררו פניו ואמר שאם אצלי עדיין יש חילוק בין בני אלעזר לאלעזר אחר, כנראה שלא תיקנתי די בגלות, וצריך אני לחזור לגלות לעוד תקופה. מסיפור זה נמצאנו למדים, שהר"ד אלימלך גם אחר שהותו בגלות, עב"ז עדיין לא היה בדרגה של לקיים ואהבת לרעך כמוך כראוי וכיאות. וכמובן שכל זה הוא לפי השגתנו, כי מי יוכל להבין אפס קצהו במעשיו והליכותיו של זה הצדיק הקדוש.

עצמו מכה גדולה בשוגג בלי דעת, והראש הוא מלך הגוף אם יקה אדם זה מקל ויכה לידו שהכה אותו בלי דעת, הלא לחסר דעה יחשב ולמה יכאיב עוד לעצמו, כן ממש הדבר הזה שהוא נפש אחת עם חבירו וחבירו עושה לו רעה מפני חסרון דעת שבו, ואם ישלם לו רעה יכאיב לעצמו, אלא יחשוב שהכל מאת השי"ת והרבה שלוחין לו ית'. לפי דבריו הק' לא קשה איך אפשר לאהוב כל יהודי אפילו שעשה לו דבר רע.

הש"ך על התורה מקשר הסיום של הפסוק 'אני ה' להמצוה של ואהבת לרעך כמוך, שמצוה זו כוללת כל מצוות שבין אדם לחבירו, ומאהבת חבירו יבא לאהבת המקום, באמרו אם בשר ודם אני אוהב אותו למי שבראו לא כל שכן.

ובספר אהבת שלום מבאר הקשר בדרך רמז, דהנה 'אהבה' בגימטריא 'אחד', והיינו כי צריך האדם לאהוב את חבירו כמוך ממש, וכן השני יאהוב אותו בדרך זה, נמצא מצד שניהם יהיה אהבה ומכל אחד יתעורר מדת 'אחד', וב' פעמים 'אחד' בגימטריא שם הוי"ה ב"ה, והיינו דאמרה תורה ואהבת לרעך כמוך,

ב"ק אאזמו"ר זי"ע אמר שמצות ואהבת לרעך כמוך הוא שייד לתחילת הפסוק שנאמר לא תקום ולא תטור את בני עמך, ומפרש רש"י (שם) לא תקום, אמר לו השאילני מגלך, אמר לו לאו, למחר אמר לו השאילני קרדומך, אמר לו איני משאילך כדרך שלא השאלתני, זו היא נקימה. ואיזו היא נמירה, אמר לו השאילני קרדומך, אמר לו לאו, למחר אמר לו השאילני מגלך, אמר לו הא לך ואיני כמותך שלא השאלתני, זו היא נמירה, שנוטר האיבה בלבו אף על פי שאינו נוקם (יזמא כג.).

הרי אנו רואים שמירי ביהודי שיש לך כבר דין ודברים אתו, ועל יהודי כזה אומרת לנו התורה הק' 'ואהבת לרעך כמוך',

ואולם היאך באמת אפשר לאהוב יהודי כזה שיש לך דין ודברים אתו. דבר זה יבואר ע"פ מה דאיתא (ספר 'אמרי שמואל' מספר 'אורח לחיים' (שמיני)) מוקני הרה"ק הרבי ר' שמעלקא מניקלשבורג זי"ע (שבשבוע הבעל"ט ביום ב' דר"ח אייר יהיה יומא ההילולא קדישא דליה), שכל נשמות ישראל אחת הן, נשמת אדם הראשון וכללות ישראל הם כולם ניצוצות מנשמתו, ולפעמים מכה אדם

ה דברות שב"ק פרשת קדושים תשפ"ב קודש

הרה"ק רבי דוד, תדע לך שהאמת אתך ששתי יו"ד הוא שם ה', אבל זה רק כשהשתי האותיות יו"ד הם אחד ליד השני, אבל אם יש שתי יו"ד אחד על השני זה לא שם ה'.

ובוונת דבריו ששתי יוד'ן (היינו שתי יהודים) שהם באחדות אחד עם השני הוי שם הוי"ה כדאמרן, אבל שתי יוד'ן שאחד מתנשא ומתגאה על השני, זה אינו שם ה'.

יעזור השי"ת שנוכה לקיים מצוות, ואהבת לרעך כמוך בשלימות, ועל ידי זה נוכה לגאולה שלמה בביאת גוא"צ בב"א.

שכאשר יקיימו מצוה זו, אזי נוכה לאני ה', שיושלם שמו הקדוש של הבורא יתב"ש.

ונראה להוסיף על דבריו, על פי מה שידוע שאצל זקני הרה"ק רבי דוד מלעלוב זי"ע היה יהודי שהיה אומר שם ה' בסוף כל פסוק, וכששאלו אותו על זה, הסביר ואמר ששם ה' כותבים עם שני אותיות יו"ד, כמו שהיה מודפס שם ה' בכל הסידורים הישנים, ובסוף כל פסוק יש שני אותיות יו"ד, אותו היהודי התמים חשב שהשני נקודות שיש בסוף כל פסוק הם שני אותיות יו"ד, אמר לו

קידושא רבא בצפדא דשבתא

הגאון רבי חיים קנייבסקי זצוק"ל היה תמיד מעורר לאנשים שהגיעו אליו בלי חתימת זקן שיגדלו זקן, והיה שואל תמיד 'איפה הזקן שלך', ודבר זה הוא לקח מדורו החזון איש זי"ע שנפשו היתה סולדת מגילוח זקן. וידענא סיפור על יהודי שהיה מגלח זקנו שמשתייך לקהילה של כ"ק מורי חמי הגה"צ אב"ד גראסוורדיין

לא תקפו פאת ראשכם ולא תשחית את פאת זקנך (ויקרא יט כז).

הרה"ק מראפשיץ זי"ע מבאר הענין של הזקן והפיאות, שהשערות הם חלולים, והם צינורות שמחברים המוח ללב, שהפיאות ראשו מתחילים מהמוח ומתחברים להזקן, ומשם יורדים עד לבו של האדם.

והוא מתחיל להגיד לו שיחת מוסר, זה היה גבורתו של האדמו"ר מוויזשניץ מאנסי זצ"ל.

וב"ה שפה בקהילתנו כמעט ולא צריכים לעורר בענין זה, שב"ה שרובם ככולם מתהלכים כאן בחתימת, ונראים כמו שיהודי צריך להיראות.

יעזור השי"ת שבזכות זה שאנו מצויינים ב'אידישע צורה' עם זקן ופיאות נוכח לביאת גוא"צ בב"א.

אח"כ הוסיף ואמר: ש"ל בדרך צחות הענין שקורים תמיד פרשה זו של לא תקיפו בימי ספירת העומר, שבימי ספירת העומר אסור לגלח זקן, ובימים האלו יש לכולם חתימת זקן.

שליט"א בסמעטן איילנד, שהגיע לקבל ברכה מרבי חיים, ורבי חיים ציוה עליו לגדל זקן, ובלית ברירה התחיל לגדל זקן.

שמעתי פעם מעשה שהיה במעמד חנוכת הבית לתלמוד תורה דחסידי וויזשניץ מאנסי בבארא פארק, שהגיע הנדבן של הבנין יהודי מלאם אנג'לעס, והוא היה יהודי בלי חתימת זקן, והאדמו"ר מוויזשניץ מאנסי זצ"ל החל לדבר על החשיבות של לגדל זקן, ועורר את הנדבן קבל עם ועדה על שהוא מגלח הזקן. זה היה כדרכו בקודש שהיה איש האמת, ולא חת מפני איש מלומר מה שצריך. ודבר זה הוא מעלה גדולה, שהרי שוו כנפשכם, עומדים כמעמד חנוכת הבית לבנין שתרם יהודי עבור האדמו"ר,

דעו דרעוין

שנאמרה פרשה זו בהקהל, מפני שרוב גופי תורה תלוין בה (ויק"ר כד ה). קדושים תהיו - הוו פרושים מן העריות ומן העבירה, שכל מקום שאתה מוצא גדר ערוה אתה מוצא קדושה.

דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלוֹקֵיכֶם. איש אמו ואביו תיראו וגו' (ויקרא יט ב-ג). ומפרש רש"י, דבר אל כל עדת בני ישראל - מלמד

דברים דומים מובא בספרו של אחיו זקני הרה"ק בעל ההפלאה זי"ע הוא ספר פנים יפות בפרשתו, הוא מפרש על דרך מה שתקנו לומר אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלינו ומה יפה ירושתינו, כי עבודת ה' וקיום מצותיו ראויים לנו מג' פנים, האחד כי הנשמה חלק אלקי ממעל הוא ראוי לדבק בשורשה בהוייתה, והוא מה טוב חלקינו.

והשני היא העצה טובה היעוצה לנו מאת ה' בתורתו הקדושה כדכתיב (דברים ל יט) ובחרת בחיים, וכמו שכתב דוד המלך ע"ה (תהלים טו ה) אתה תומך גורלי, כפירש"י שם, וזהו מה נעים גורלינו. והג' ראוי לנו מצד אבותינו הקדושים בקדושתם לדורי דורות כדכתיב (בראשית יח יט) למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה', וזהו מה יפה ירושתינו.

וזה מה שכתוב דבר אל כל עדת בני ישראל, שהוא מצד שהם בני ישראל אביהם דכתיב (תהלים קלח ד) כי יעקב בחר לו י-ה ישראל לסגולתו, והוא כולל ג' אבות, וכמו שכתוב במדרש (ב"ר סג ג) שכל האבות נקראו על שם ישראל. גם מרומז שמם

בשבוע הבעל"ט (ביום ב' דר"ה אייר) יחול יומא דהילולא קדישא של זקני הרה"ק הרבי ר' שמעלקא מניקלשבורג זי"ע. והנה בספר אמרי שמואל (מהקדמת ספר נזיר ה') מביא שדקדק זקני הנ"ל מהיכי תיתי שיהיו קדושים משום שהקב"ה קדוש, והלא אל מי תדמויני ושוה יאמר קדוש, והאיך ראוי לדמות קרוצי חומר בעל יצר הרע לקדושתו ית"ש, וגם מה ההסמך לזה איש אמו ואביו תיראו אין לו ביאור.

ואמר זקני לפרש על פי מאמר חז"ל (נדה לא.) שלשה שותפין יש באדם הקב"ה ואביו ואמו, והקב"ה נותן בו רוח ונשמה שהיא חלק אלוקי ממעל כמאמרם ז"ל על הפסוק (בראשית ב ז) ויפח באפיו נשמת חיים, הנופח ממה שבתוכו נופח. והנה זה החלק שהוא של הקב"ה הוא בודאי קדוש, רק חלקי אב ואם צריך האדם לתקן ולקדש. ולזאת אמרה התורה קדושים תהיו לשון הווה שבודאי תהיו קדושים ופרושים, מצדי כי קדוש אני מצד חלקי שנתתי בכם הנשמה, ומה שמוטל עליכם, איש אמו ואביו תיראו ר"ל חלק האב והאם הניתן בקרבכם, ומחמת זה תיראו לכל תהיו עלולים אל חמאי תאות הגופניות.

שכל האבות והאמהות בראשי תיבות ישראל"ל, כי הו"ד ירמו על יצחק ויעקב, והשי"ן על שרה, והרי"ש על רבקה ורחל, והאל"ף על אברהם, והלמ"ד על לאה.

וזה שכתוב שראוים הם להתקדש מצד שהם בני ישראל, וגם מצד העצה, וזה מה שכתוב ואמרת אליהם, שהוא העצה מהשי"ת, ואמר כי קדוש אני, פירוש כי הנשמה חלק אלוקי ממעל וראוי להיות כהווייתה ושורשה, כמו שנאצלה ממקום קדוש כך תהא כהווייתה בקדושה כל ימי היותה בעולם הזה.

והנה ידוע שהאחים הקדושים הרבי ר' שמעלקא ובעל ההפלאה למדו בחברותא רבות בשנים ועלו ונתעלו ביחד, ואח"כ אף נשתדכו ביניהם, שבנו של הר"ר שמעלקא נהיה חתן אצל דודו בעל ההפלאה ואנו נכדיו, ולכן משפחתנו משפחת הורוויץ הם בן אחר בן להרבי ר' שמעלקא ונין ונכד לבעל הפלאה.

רש"י מבאר ענין הקדושה הוא להיות פרושים מן העריות ומן העבירה, שכל מקום שאתה מוצא גדר ערוה

אתה מוצא קדושה. אבל הרמב"ן מפרש באופן אחר מרש"י ולומד שענין הקדושה הוא הבחינה של קדש עצמך במותר לך.

ולבאורה נחלקו בשתי דברים שהם רחוקים ממזרח למערב, דלפי רש"י מדברים אל האדם שצריך להזהיר אותו על ענין העריות, ולפי הרמב"ן מדברים על אדם בדרגה גבוה מאוד, והוא בחינה של קדש עצמך במותר לך.

ועל פי פשטות יש לומר דאומרים לאדם קדש עצמך במותר לך, דאם אינך עושה הרחקה זו לקדש עצמך במותר לך, אז אתה יכול להגיע להעבירות הכי גרועות כמו עריות.

ונראה לומר בהקדם דברי כ"ק אאזמו"ר זי"ע שאמר לבאר מה שכתב רש"י שנאמרה פרשה זו בהקהל מפני שרוב גופי תורה תלוין בה, שהציווי של קדושים תהיו נאמרה דייקא בהקהל, כי ציווי זה נאמר לכל אחד ואחד מבני ישראל בכל מדריגה שנמצא בה, שלא תאמר דקדושה הוא דבר השייך לגדולי ישראל דווקא, אלא כל יחיד ויחיד מבני ישראל שייך למצוה זו ומחוייב בה.

ואם הוא צדיק יכול להיות שנכשל בבחינה של קדש עצמך במותר לך.

וצריך לבאר איך הענין של קדושה שייך אצל כל אחד מאיתנו. ונראה לומר על פי מה שמובא בספר אמרי שמואל שמביא מספר מבשר צדק שזקני הרה"ק הרבני ר' שמעלקא זי"ע אמר לבאר הפסוק 'קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלוהיכם', שקדושים לשון הכנה, ר"ל תכינו את עצמיכם לשרות בכם הקדושה, כי קדוש אני ה' אלוהיכם, ר"ל מוכן תמיד ומזומן להשרות בכם השכינה ע"כ. והיינו שהאדם צריך לדאוג שהוא יהיה מקום שמוכן לקבל השראת השכינה, ואם יעשה כך אזי יקוים אצלו הבחינה של קדושים תהיו, וזה יתן לו הכוח שיזכה לקדושים תהיו במעלת השלמות.

יעזור השי"ת שנוכל לקדש את עצמינו עדי נזכה לביאת גוא"צ בב"א.

ולבאורה פלא הוא, היתכן כזאת, שיהיה ציווי של 'קדושים תהיו' באופן שוה לבני אדם, בעלי מדרגות ופשוטי העם.

ונראה לומר על פי דברי זקני הבעל שם טוב זי"ע (בעל שם טוב עה"ת בפרשתו) שכשאדם רואה דברי נבלה בחבירו ידע שיש בו בעצמו ג"כ מעין דבר זה. והוא על פי מה שמספרים שפעם אחת אירע שהבעל שם טוב ראה אחד שחילל שבת בפרהסיא, ועמד משתומם למה הראוהו כזאת, ופשפש במעשיו דעל כרחק יש בידו עון כזה, ונוכר ששמע מזמן קרוב בזילותא דתלמיד חכם ולא מיחה, והרי תלמיד חכם הוא בבחינת שבת, ולכן דקדקו בו.

ולפי זה יש לומר דכשיהודי רואה מי שנכשל בעריות, ידע שגם לו יש בידו איזה עון בענין של קדושה,

מעמד סיום ישיבת בין הזמנים - שיחת חיזוק
 לדגל התחלת זמן קיץ בהיכלי הישיבות הק'
 יום חמישי פר' קדושים כ"ז ניסן תשפ"ב

של 'סדר' בכל המעשים והפעולות, ואפשר לומר בדרך רמז שזה הכוונה במצוה של 'הגדת לבנד' (שמות יג ה), ללמד לילדים את חשיבות הענין של 'סדר', והגם שליל הסדר מושפע במצוות רבות, ואף על פי כן סידרו חז"ל כל מצוה במקומו הראוי בסדר, שזה התכלית העיקרי שאם לא, הוא נמצא במצב של הפקרות ח"ו, והגם ש'עבדא בהפקורא ניחא ליה' (גיטין יג.) אבל למען הצלחת האדם בודאי שיש חובה לחיות בסדר.

ובזמן כן בין הזמנים שהוא לכאורה זמן של הפקר, אבל אם האדם שם לעצמו סדר יום אזי הוא דבר חשוב עד למאוד.

והנה יש עוד נקודה חשובה לקחת לקראת הזמן הבעל"ט, שהגם שכל הענין של 'בין הזמנים' הוא דבר מבורך, וגדולי ישראל לא הניחו לכבול מושג זה כיון שהוא נותן חיות לבחור והתחדשות לקראת הזמן החדש שיהיו לו כוחות רעננים ללימוד התורה, וזה בבחינת 'ליתן רוח להתבונן בין פרשה לפרשה' (ספרא ויקרא א א), אבל עדיין

אנו מתכנסים עכשיו לרגל סיום ישיבת בין הזמנים, וכחדא מחתא אנו עומדים בפני התחלת הזמן בישיבות הקדושות, והבחורים החשובים עתידים לחזור בעז"ה ללימודי הישיבה בזמן הבא, וברצוני לעורר כמה נקודות החשובים לדעת קודם התחלת הזמן.

ואנו אומרים בנוסח סיום מסכתא 'יהי רצון כשם שסיימתי מסכתא זו כן תעורנו להתחיל ולסיים מסכתות וספרים אחרים', וכמו כן יש להמליץ על מעמד זה, שכשם שסיימנו את ישיבת בין הזמנים הזה כן נזכה להתחיל ולהמשיך בזמן הבא ביתר שאת, ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך'.

וראשית ברצוני להביע קורת רוח על מה ששמעתי את קול התורה שבקע מתוך כותלי בית המדרש, ובחורי החמד ישבו בבין הזמנים בבית המדרש ועסקו בתורה, ואני בימי בחרותי לא זכיתי שיהיה את המושג של 'ישיבת בין הזמנים', וזה דבר חשוב שנותן סדר ביום, ובליל הסדר אנו רואים כמה חשוב הענין

שעה אחד יש לו וברצונו לדעת מה עדיף שילמד או, וענה לו שילמד בחצי שעה מוסר, ובשתמה הלה על תשובה זו, הסביר לו שבלומדו מוסר יראה שיש לו הרבה יותר מחצי שעה ביום ללימוד התורה.

ואני איני חושב שצריכים ללמוד חצי שעה מוסר, אבל לכל הפחות חמש דקות ילמד בבין הסדרים מוסר או ספרי חסידות, ואני בבחרותי הייתי לומד בספר נתיבות שלום שהוא ספר קל ללימוד, ואז אם תהיה לו נעימות בלימוד זה אזי יראה שיש לו עוד זמן ללימוד זה.

ובכל אופן שיהיה צריך הבחור לדעת שלימוד חומש ופירש"י בכל שבוע הוא הלכה פסוקה בשולחן ערוך (או"ה רפה א), וירא שמים קורא בין תרגום ובין רש"י (שם ס"ב), ודרכי תמיד לעורר מאוד על ענין זה, וכזה אין שום מקום ושום אופן שלא ללמוד חורש"י, וצריכים לחזור על ענין זה תמידין כסידרן כיון שבין כותלי הישיבות אין זמן קצוב לכך וצריכים לקבוע זמן ללימוד זה.

ועצם הלימוד בבין הזמנים הוא עזר לכך שיוכל הבחור ללמוד גם במשך הזמן בין הסדרים, והרגל זה

צריכים לידע שאפשר ללמוד גם בין הסדרים ובין הזמנים, ובאמת שלא לכל בחור יש כוחות ללמוד כל היום בלא הפסק, וזוכרני שבהיותי בחור למד עימי בישיבה בחור חשוב שהוא היום אברך תלמיד חכם גדול והיה יושב ועוסק בתורה מבוקר עד ערב בהתמדה עצומה, ולפעמים באמצע השיעור היה המוגיד שיעור אומר לו שיצא לחוץ לשאוף קצת אויר ממורח העמל בתורה, ויש בחורים שצריכים קצת הפסקות בשביל שיוכלו להמשיך וללמוד כדבעי.

ויש בחורים שהם 'איפכא מיסתברא', שבשעת הסדרים אינם לומדים ובין הסדרים לומדים, וזה בודאי שאינה הדרך שראוי לילך בה, ובשעת הסדר בודאי שצריכים לישב וללמוד בהתמדה, ורק אלו הבחורים שמרגישים שהם ביכולת ללמוד ולהרבות בתורה גם בין הסדרים ואינו צריך לנוח כל כך הרי מה טוב ומה נעים, רק שצריך לראות שלא יבוא לימוד זה על חשבון הלימוד בשעת הסדרים.

ומסופר שפעם בא לפני הרבי ישראל סלנטר זצ"ל איש אחד שהיה טרוד בעסקיו ומען לפניו שאין לו זמן ביום בשביל לימוד התורה, ורק חצי

ארוחתם אצל בעלי בתים והיו קוראים לזה 'טעג', ובדרך כלל היו הבחורים מתביישים ביותר ללכת לאכול אצל הבעלי בתים, וגם מה שלא היו מוצאים הרבה מה לאכול שם מרוב העניות, וגדולי ישראל רצו למנוע טיידה זו מאת הבחורים ולכן הנהיגו שהבחורים יאכלו בישיבות, וזה מקום שמויחד רק לרוחניות לגדול בתורה, וגם באופן כזה עדיין יש לבחורים את הניסיונות שלהם, ועל כל פנים המטרה היא למנוע מרוב הטיידרות ששייך שיהיה להם, ולכן גם ישנים בפנימיה ולא בבית.

וחשבתי לומר על מה שקוראים 'בחור' בשם זה, שהוא מלשון 'נבחר' כנוסח הברכה 'אשר בחר בנו מכל עם', וזה הזמן לספוג בתוכו תורה ויראת שמים בלא טיידרות, יותר ממה שיוכל לספוג אחר כך לאחר חתונתו שאז יהיו רחיים על צווארו, ולכן נקרא אברך בלשון 'ונגער – מאן, ו'מאן' הוא התרגום של 'אדם', והקב"ה קרא את האדם בלשון זה כי מן האדמה בא, וזה רמז לארציות האדמה, ואז הוא טרוד בעסקי העולם.

ועוד נקודה ברצוני לומר, יש בחורים שלומדים בישיבה והם ביישנים

הוא קנין שקונה לעצמו מלימוד התורה בבין הזמנים.

וחשבתי לומר ענין הבא, המציאות הוא שבימי בין הזמנים הבחור נמצא במצב חופשי ויכול לנהוג בכל מעשיו כפי רצונו הפרטי, אבל באמצע הזמן בין כותלי הישיבה הרי הוא מוגבל במעשיו, והמטרה כזה היא שכיון שהעולם מחוץ לישיבה הוא מלא במיידרות, ובספר מסילת ישרים מתחיל (ריש פ"א) וז"ל: 'יסוד החסידות ושרש העבודה התמימה הוא שיתברר ויתאמת אצל האדם מה חובתו בעולמו', והיינו שיחשוב מה תפקידו בעולם הזה, שכן כל נשמה היא חצובה מתחת כסא הכבוד ובשעה שמגיע זמנה לרדת לעולם הזה אינה רוצה לירד, כיון שהעולם הזה הוא עולם שפל ונבזה, ורצון הקב"ה הוא להביאה לידי ניסיון לראות אם הנשמה יכולה לירד לעולם כזה ולחזור יפה וזכה יותר ממה שירדה, ועל זה תקבל שכר בעולם הבא.

ובישיבה יש מטרה שלא לחשוף את הבחור לניסיונות וטיידרות העולם, כדי שיוכל לגדול בתורה, וכמו שידוע שהסדר בשנים הקדמונים היה שבחורי הישיבות היו אוכלים את

מדותיו בשנת י"ח דוקא כמו שאבאר, כגון מי שנולד במבצע של עקשנות ישבר את מבועו מ' יום רצופים לעשות דוקא להיפך ממה שיעלה במחשבתו, וכן מי שבמבצע עצל ירגיל את עצמו מ' יום רצופים לעשות כל דבר בוריוות הן בהולך לשכוב על מטתו הן לקום בבוקר ממשכבו הן בוריוות לבישת בגדים ונמילת ידים ולנקות את גופו ולילך בוריוות לבהכ"נ תיכף אחר קומו מהספר וכיוצא בהן, וכן מי שמתעו ביישן מהחלק של בושה רעה ירגיל את עצמו מ' יום להתפלל דוקא בקול רם וכח תנועת אבריו'. וזה ענין של לשבר את הבושה הרעה ויתגבר על זה בעזרת דקדושה.

ויעזור השי"ת שיוכו כולם לחזור לתחילת הזמן ביתר שאת ולגדול בתורה ויראת שמים ובמידות טובות, ושנוכה להכנה הראויה לקראת חג קבלת התורה, ואני רגיל לומר שקודם לזמן כזה אין צריכים כלל לעורר על לימוד התורה כיון שכל אחד מבין בעצמו איך יכין את עצמו באופן הראוי ביותר לקראת שבועות, ויה"ר שנוכה לגאולה השלמה עם ביאת גוא"צ בב"א.

במבצע, ובחורים אלו צריכים לידע שיש בישיבה צוות אברכים שכל תפקידם הוא לדאוג לבחור בכל הצטרבותו ועל זה הם גשכרים, ואין צריכים לרחם על צוות הישיבה שלזה הם מוכנים, ואסור לו לבחור להסתפק כלל אם לדבר עם המשגיח ולפרוק בפניו את בעיותיו כיון שלזה הוא מזומן והוא מבין בבחורים, ויש כלל שלא הביישן למד (אבות ב ה).

ועוד ב' נקודות אוסיף ממה שכתוב בצעטיל קטן, באות י"ג: 'לספר בכל פעם לפני המורה לו דרך השם ואפילו לפני חבר נאמן כל המחשבות והרהורים רעים אשר הם נגד תוה"ק אשר היצה"ר מעלה אותן על מוחו ולבו, הן בשעת תורה ותפלה הן בשכבו על מטתו והן באמצע היום, ולא יעלים שום דבר מחמת הבושה'. וזה יסוד גדול שאם עולה במחשבתו איזה ניסיון יבוא לדבר על זה עם חבר, וגם אני מזומן לצורך זה ואל לו לבחור לחשוב על מה אבוא אל הרבי להטרידו בדברים של מה בכך, ואדרבה לכך אני מוכן.

ועוד שם באות ט"ז: 'האדם לא נברא בעולם רק לשבר את המבצע, לכן יורו את עצמו לתקן

סעודת ראש חודש בהיכל בית מדרשינו

יום שני פר' אמור ב' דר"ה אייר תשפ"ב

וקודם לכן כתוב 'כה אמר ה' אל יתהלל חכם בחכמתו ואל יתהלל הגבור בגבורתו אל יתהלל עשיר בעשרו, כי אם בואת יתהלל המתהלל השכל וידע אותי.

והנה בימי ספירת העומר אפשר שיחשוב האדם שגדול כוחו בתיקון המדות הקדושים 'חסד גבורה תפארת' וכו', ולכן בא לנו פסוק זה להזכירנו שאל יתהלל בחכמתו הגדולה כיון שאין שום כוח ששייך אליו, והכל נעשה על ידי הקב"ה בעצמו, וכמו שאנו מתחילין לספור לאחר שאנו מורידים השפעות בליל הסדר ורק בכוח זה אנו יכולים לספור לעומר ולהזכיר את כל המדות האלו.

יעזור השי"ת שנוכה להשכיל ולדעת שהכל מאתו ית"ש עדי נוכה לביאת גוא"צ בב"א

היום הוא יומא דהילולא קדישא של זקני הרה"ק הרבי ר' שמעלקא מניקלשבורג זי"ע, והוא היה עומד בראש ישיבה שבו למדו רוב מתלמידי הבעש"ט הקדוש, והיתה דרכו הק' לקשור את פאותיו לחבל לגג בשביל שאם ירדם וישמט ראשו על השולחן תיכף יתעורר, ומסופר שפעם בעודו לומד עם אחיו בעל ההפלאה זי"ע בחברותא נרדם בעל ההפלאה ולקח מקודם כרית ונרדם עליה, והיה הרבי ר' שמעלקא טוען עליו שאם היה לו עוד קצת כוח בשביל לקחת את הכרית למה לא ניצלם לעוד רגע של לימוד התורה, זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן.

הנה צירוף הוי"ה המאיר לחודש אייר הוא יוצא מר"ת הפסוק 'יתהלל המתהלל השכל וידוע' (ימיה ט כג),

מעמד פתיחת זמן קיץ בהיכל כולל שי"ס שע"י קהילתנו הק' יום שלישי פר' אמור ב' אייר תשפ"ב

אלא שבשנות הדורות האחרונים ראו חכמי ישראל שבשכיל להחזיק את בחורי ישראל בין כותלי הבתי מדרשות צריכים להעמיד בשבילם ישיבות, וכן האברכים צריכים מסגרות מסודרות של כוללים בשביל שיוכלו להחזיק את עצמם בתורה.

ובן במציאות אנו רואים שאברך שיוצא מהישיבה לאחר שנות בחרותו והיה רגיל ללמוד במסגרת הוא צריך גם אז מסגרת בכדי שלא יפול לחוץ מלימוד התורה, וכמו שאנו רואים בשנים הקדמונים שרובם של האברכים יצאו לעמל העבודה בלא שספגו לתוכם די תורה, ואין אפשרות אחרת להעמיד דורות ישרים מאשר באופן כזה, ועל ידי זה האברך זוכה לגדול בתורה ובעבודת ה'.

וברבות השנים נעשה כך שהאברכים יושבים שנים רבות ועוסקים בתורה במסירות נפש ממש, ויש להם להכיר טובה לבני ביתם תחי' על אשר הם נותנים לבעליהם את האפשרות לכך, כיון שעול הפרנסה מוטלת עליהם על ידי זה.

ראשית ברצוני לקבל בברכה את האברכים החשובים שליט"א להגל התחלת הזמן לאחר חודש בין הזמנים, והדרך הוא לעורר על הענינים הנוגעים לקראת התחלת הזמן.

ובאמת שבהתחלת זמן זה אין צורך כל כך לעורר, שאנו נמצאים עכשיו לאחר יו"ט פסח שבו נתרוממנו כולנו, ועכשיו אנו נמצאים בימי הספירה הגדולים כמעלתם, ולכל אחד יש שאיפה ורצון להתמיד ולגדול בתורה.

ורק ברצוני לחדד כמה נקודות, הנה הדרך הוא שבתוך שגרת החיים האברך יכול לשכוח מה תכלית ישיבתו בכולל ומה היא מטרתו בזה, ובאמת אין בתורה שום ציווי על הישיבה בכולל, רק האדם נברא כדי לעבוד את קונו בתורה ובמצוות וכמעשים טובים, ועל ציווי העסק בדברי תורה איתא במשנה (פאה א א) 'ותלמוד תורה כנגד כולם', ובאמת בכל שנות גלותינו לא היו כוללים בכלל ישראל, וכולם ישבו ועסקו בתורה בבתי המדרשות,

עוד נקודה אחת אוסיף, אנו נמצאים עכשיו בימי ספירת העומר, ובפרשת השבוע (אמור) אנו קוראים בדברי רש"י 'אמור ואמרת להזהיר גדולים על הקטנים' (ויקרא כא א), ואפשר לומר שהרי פרשתינו מתחילה בדיני הכהנים, ויש הלכה של 'וקדשתו', שיש להקדים ולכבד את הכהנים כמו לפתוח ראשון ולברך ראשון וכו' (מועד קטן כח:), וכן יש עליו הגבלות שאינו יכול לישא גרושה וחלוצה וכו', ותלמיד חכם הוא בבחינת כהן, שכן לגבי כיבוד, התלמיד חכם הוא דומה לכהן בענינים אלו (גדרים סב.), כמו שאנו רואים שאם אין כהן עולה תלמיד חכם ראשון, וכן יש עליו הגבלות כמו שיש לכהן, שהוא צריך לידע שהוא דוגמא לשאר בני האדם ברחוב, והוא בבחינת פני העדה, והוא נמצא במעלה יותר משאר בני האדם ולכן צריך להתנהג במעלה.

וביותר צריך לעורר בשבועות אלו על כבוד החברים, שכן מצינו אצל תלמידי רבי עקיבא שמתו מפני שלא נהגו בכבוד זה בזה (יבמות סב:), ויש לומר שתוקף הגזירה היתה דוקא מפני מה שהיו הם תלמידי רבי עקיבא תלמידי חכמים, והיו צריכים להזהר ביותר שלא לפגוע בכבוד חבריהם

וביזו שתכלית הכולל הוא מסגרת של תורה, כמובן שיש לכל כולל מנבלות שונים כדי להעמיד את צביון המסגרת, וזה מכון כנגד היצר הרע שמנסה בכל כוחו לגרום טירדות שונות כדי שלא יהא באפשרות לישב ולעסוק בתורה במנוחת הנפש, ולכן יש תקנות כמו שמירת הזמנים וכדומה.

ולכן הנהלת הכולל מעמידה לרשות האברכים מקום נעים ללמוד בה, וכן מזגן שיהא מאוורר ונוח בימות החום, וכן אוירה נעימה של קול תורה, והכל למען הקל מעל האברכים ולהטיב להם, ולכן צריכים האברכים לראות שיעמדו גם הם לצד הכולל בכל הענינים, ועל ידי כך יוכלו לגדול בכל הענינים.

וראש הכולל הרב פנחס שליט"א עומד כבר שנים רבות בהנהלת הכולל, וכל מטרתו רק למען הצלחת האברכים, ושלא בכדי פקעה שם הכולל למרחקים כאחד מהמקומות המיוחדים ביותר ללימוד התורה כאן בעיר ביתר יצ"ו, והתורה על כך מסורה אל מעלת ראש הכולל שליט"א, ויעזור השי"ת שיוכה להמשיך כך ביתר שאת וביתר עוז ויוכה להרכיב תורה ברכים עוד רבות בשנים.

היא ההכנה הראויה ביותר לקראת חג קבלת התורה כמו שאמרו חז"ל (ויק"ר ט ג) 'דרך ארץ קדמה לתורה'.

ויעזור השי"ת שעל ידי מה שאנו ננהג כבוד בחברים נזכה לקבל את התורה, ויה"ר שנוזח לבנין בית המקדש בכיאת גוא"צ בב"א.

כיון שהם תלמידי חכמים והם פני העדה.

וברוך ה' שאני רואה בין כותלי הכולל איך שהאברכים נוהגים כבוד זה בזה באופן נפלא, ויש להקפיד מאוד במדה זו להקדים תמיד בשלום החברים ובדברי חיזוק, וזאת

שניכי אודה בעת אמירת ההגדה

ליל הסדר תשפ"ב

כנגד ארבעה לשונות של גאולה שהם 'והוצאתי' - 'והצלתתי' - 'והצלתתי' - 'והצלתתי' - 'והצלתתי' (שמות ו ו-ז), וראיתי בספר ויגד משה שעמד על מה שכתוב במשנה פסחים (קמז). בנוסח הארבע קושיות של מה נשתנה עוד קושיא שאין אנו מזכירין, והיא 'שבכל הלילות אנו אוכלין בשר צלי שלוק ומבושל הלילה הזה כולו צלי', ולמה לא הזכירה המשנה את הקושיא שאנו אומרים על מה שבכל הלילות אנו אוכלין בין יושבין ובין מסובין והלילה הזה כולנו מסובין, וכיאר שם שזה בדוקא כדי שלא להרבות על מנין הארבע קושיות בדוקא ולא יותר, והסיבה לכן שהם כנגד ארבעה לשונות של גאולה.

יחז

מה שהמנהג לחצות את המצה האמצעית לב' חלקים, כ"ק מרן אאזמו"ר זי"ע אמר הטעם לזה מפני שמצאנו כמה פעמים בליל הסדר את המספר ארבע, והם ארבע כוסות כנגד ארבעה לשונות של גאולה, וכן מה שדברה תורה כנגד ארבעה בנים, וכן בארבע הקושיות של מה נשתנה, ולכן במצות שהם רק שלש כנגד כהן לוי וישראל, ורצו שיהיו גם במנין ארבע לכן אנו שוברין מצה אחת לב' חלקים וכך יש לנו גם במצות מנין ארבע.

וחשבתי לומר ברמז המנין ארבע, שהרי ארבע הכוסות הם

והנה אם הקושיות של מה נשתנה והכוסות הם כנגד ארבעה לשונות של גאולה, אם כן יש להוסיף ולומר שגם ארבעת הבנים שכנגדם דברה תורה הם מרומזים גם כן כנגד הארבעה לשונות של גאולה.

ובאמת זה דבר פלא על מה שאין שום הזכרה בכל סדר ההגדה של פסח על ארבעה הלשונות של גאולה, בלעדי מה שמזכירין בנוסח הלשם יחוד קודם לכל כוס לשון אחד של גאולה, אבל לפי מה שדיברנו מובן ביותר כיון שאין שום צורך בהזכרה לאחר מה שכל המצוות שאנו מקיימין ומזכירין בכל ליל הסדר הם מכוונים כנגד ארבעה הלשונות של גאולה.

ואפשר להוסיף ביותר על מה שאנו שוברין את המצה האמצעית ואת החלק הגדול אנו מטמינין עד לאכילת אפיקומן ואת החלק הקטן אנו מניחין בין שתי המצות לאכילת הכזית, שכן בנוסח 'הא לחמא עניא' אנו אומרין 'כל דכפין ייתי ויכול כל דצריך ייתי ויפסח', וכ"ק מרן אאמו"ר זי"ע היה מבאר הכוונה לב' בחינות של בני אדם, יש אחד שהוא רעב ולכן אוכל להשביע את רעבונו ועליו

הכוונה בכל דכפין ייתי ויכול כפשוטו, ויש אחד שהוא בדרגה גבוהה יותר בכוונת האכילה והוא בבחינת 'כל דצריך ייתי ויפסח', ואפשר שלכן אנו מניחין את החלק הקטן שהוא רמז לדרגה פחותה ביותר לעצם אכילת המצה וסיפור יציאת מצרים, אבל את החלק הגדול שהוא רמז לדרגה גבוהה ביותר מטמינין לאפיקומן שהוא כנגד קרבן פסח.

ואפשר להוסיף עוד דאיתא בספר מרן הבעש"ט הקדוש (בראשית קסו) שיש שתי בחינות בגאולה, גאולה פרטית ועל ידי זה בא לגאולה כללית, ויש לומר שבארבעה הלשונות של גאולה צריך האדם לחשוב בשתי בחינות אלו של גאולה, בין על הענין של גאולתו הפרטית ובין על הגאולה הכללית.

בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים **ואיתא** בשם הרה"ק מהר"י מבעלזא זי"ע שאמר בביאור הכתוב (שמות י ב) 'אלמען תספר באזני בנך ובן בנך את אשר התעללתי במצרים ואת אותתי אשר שמתי בם וגו'', שהכוונה בזה מפני שהמספר הראשון שסיפר לבני ביתו את סיפור יציאת

להיות, ולכן באמת לא היתה שום השפעה עליהם מה שסיפר להם משה.

ויש להוסיף בביאור לשון חז"ל 'בכל דור ודור חייב אדם לראות עצמו כאילו הוא יצא ממצרים', שהרי לכל דור יש את ניסיונותיו מה שלא היו בדורות האחרים, ובני ישראל נתונים תחת עול הגלויות בצרות וביסורים באופנים שונים בכל דור באופן אחר, והמצוה על האדם לחשוב בדעתו אשר הצרות והניסיונות העוברים עליו עכשו הם באותה הבחינה שבני ישראל סבלו במצרים.

ורק מי שהוא מתעלה מעל הצרות והיסורים שהם מנת חלקו וגורלו ויוצא במצבו הפרטי לחירות הדעת, הוא זוכה לבחינת החירות משעבוד מצרים באופן שהם מכוונים זה כנגד זה, וזה הכוונה בענין מה שצריך האדם לחשוב בעצמו כאילו הוא יצא ממצרים, היינו כמה שצרותיו הם כנגד הצרות שהיו במצרים.

מצרים היה משה רבינו, וזה מחמת שבני ביתו של משה רבינו היו במדין ולא במצרים כמו שאר ילדי ישראל האחרים ולכן היה צריך לספרם מגודל הניסים שקרו אותם במצרים.

והנה יש לתמוה ממה שמצינו בדברי חז"ל שבני משה לא היו גדולים במעלה כל כך, ולמה דוקא אצלם שנתקיים תחילה מצות סיפור יציאת מצרים לא היה על הסיפור שום השפעה עליהם במעשים.

וחשבתי לומר שחלק מסיפור יציאת מצרים הוא הענין של 'בכל דור ודור חייב אדם לראות עצמו כאילו הוא יצא ממצרים', ובני משה שלא היה שייך אצלם הענין של 'בכל דור וכו' כאילו הוא יצא ממצרים', כיון שהם היו באותו הדור ולא עברו השעבוד במצרים אינם יכולים לתאר בעצמם מה שלא ראו מעולם, ואם כן אפשר שבאמת לא נתקיים אצלם המצוה של סיפור יציאת מצרים כדבעי

הוצאות הגליון נדבת

ידידנו הר"ר חיים אלעזר גנזלר הי"ו

לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת הבן למזל"ט בשעטומ"צ

שמחת השלום זכר יתקיים בליל שבת קודש בשעה 10:30

שמחת הברית יתקיים בצפרא דשבתא

מיד לאהר התפילה {משוער בשעה 11:00} בבית מדרשינו

יזכו לגדלו לתודה לחופה ולמעשים טובים ולרוות רוב נחת

ותענוג דקדושה בבריות גופא ונהורא מעליא